

MEGHÍVÓ

Bronzkori arany spirálkorong mikroszkópkamerás felvétele

A nemes- és színesfémek régészete, története és néprajza a Kárpát-medencében

Készítéstechnikai, archeometriai és
társadalomtörténeti megközelítések

Interdiszciplináris konferencia

Magyar Nemzeti Múzeum
(1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16.)
Pollack-terem

2018. november 14–15.

2018. november 14.

10.00-10.10 Megnyitó a Magyar Nemzeti Múzeum részéről

10.10-10.15 Bevezető a szervező MTA VEAB Munkabizottságok részéről

10.15-10.35 Tarbay János Gábor: *A Kárpát-medence fémművészete a késő bronzkorban*

10.35-10.55 Siklósi Zsuzsanna, M. Virág Zsuzsanna, Mozgai Viktória, Bajnóczi Bernadett: *A fémművészet termékeinek és technológiájának elterjedése a Kárpát-medencében Kr. e. 5000 és 3000 között*

10.55-11.15 Bondár Mária: *A késő rézkori fémművészet problémái és újabb eredmények*

11.15-11.35 Dani János, Kertész Zsófia, Szathmári Ildikó, Tarbay János Gábor, Szikszai Zita, Kiss Viktória: *Középső bronzkori aranyleletek roncsolásmentes PIXE és mikroszkópkamerás vizsgálata*

11.35-11.55 Vita, kávészünet

11.55-12.15 Barkóczy Péter, Gyöngyösi Szilvia, Juhász Laura, Szabó Géza: *A bronzkori rézötvözetek kohászatának és vizsgálatának gyakorlati és elméleti kérdései*

12.15-12.35 Ilon Gábor: *Kérdések, hipotézisek és feladatok a Kárpát-medence bronzkori öntőformáinak kapcsán*

12.35-12.55 Gyöngyösi Szilvia, Barkóczy Péter, Erdélyi Zoltán, Heide Wrobel Nørgaard, Juhász Laura, Szabó Géza: *Helyi vagy idegen? A dunaföldvári övkorong archeometriai vizsgálata*

12.55-13.15 Fekete Mária, Barkóczy Péter, Gyöngyösi Szilvia, Juhász Laura, Szabó Géza: *Néhány új bronztárgy és technológiai újítás a regölyi tumulus leletanyagában*

13.15-14.30 Vita, ebédszünet

14.30-14.50 Sey Nikoletta: *A római kori bronzművészet módszerei a pannoniai régészeti leletanyag tükrében*

14.50-15.10 Sepsi Máté, Mertinger Valéria, Benke Márton: *A késő római ezüstművészet nyomai a Seuso-kincs tárgyainak mikroszerkezetében*

15.10-15.30 Mozgai Viktória, Bajnóczi Bernadett, May Zoltán, Ernst Pernicka, Mráv Zsolt: *A kőszárhegyi négy lábú ezüstállvány (quadripus) archeometriai vizsgálatának legújabb eredményei*

15.30-15.50 Sóskuti Kornél: *Fémműves műhelyek és fémműves mesterek a Kárpát-medencei származású barbaricumban*

15.50-16.10 Vita, kávészünet
16.10-16.30 Rácz Zsófia: *A színesfémművesség kutatása a népvándorlás korban*
16.30-16.50 Szende László: *Ötvösség az Árpád-kori Magyarországon*
16.50-17.10 Haramza Márk: *Színesfémtechnikák a középkori fegyverművességben*
17.10-17.30 Szemán Attila: *A nemes- és színesércbányászat telephelyei a Kárpát-medencében*
17.30-17.50 Csedreki László, Langó Péter, Türk Attila: *A bonfoglalás kori archaeometriai kutatások újabb eredményei – Karos-Eperjesszög 3. temető 11. sír fémléleteinek mikro-PIXE módszerrel végzett anyagösszetételi vizsgálatai*
17.50-18.00 Vita

2018. november 15.

9.00-9.20 Benkő Elek: *A középkori fémműveségről*
9.20-9.40 Barkóczy Péter, Wolf Mária: *Egy tatárjárásakor elpusztult falu (Hejőkeresztúr-Vizekköze) színesfém leletei és archaeometriai vizsgálataik*
9.40-10.00 Rózsa Zoltán, Tóth Szilárd, May Zoltán: *A friesachi denárok előzetes archeometriai vizsgálatának eredményei*
10.00-10.20 Benda Judit: *A kúszólevél nyomában. Budai ötvösműhelyek és egy 15. századi ötvösműhely leletei*
10.20-10.40 Gömöri János: *A fémműves-mesterségek emlékei Scarbantiától Sopronig*
10.40-11.00 Vita, kávészünet
11.00-11.20 Gál Éva: *Ötvösség Pécsen*
11.20-11.40 Vida Gabriella: *Leveses Czín Tál, cin pixis. Ónedények a Közép-Dunántúli inventáriumokban 1770-1820 között*
11.40-12.00 P. Szalay Emőke: *A debreceni ötvösség emlékei a Tiszántúlon és a Partiumban*
12.00-12.20 Kovács Evelin: *Bádogos, cines, ötvös és rézműves mesterek Debrecenben a 18-19. században*
12.20-12.30 Gráfik Imre: *Nemesfém, illetve színesfém tárgyak a céhemlékek körében (rövid referátum)*
12.30-14.00 Vita, ebédszünet

14.00-14.20 Lengyel Boglárka: *Sárgarézből készült 16-17. századi fémfonalak rekonstrukciója*
14.20-14.40 Erdei T. Lilla: *A fémfonalas csipkék a történeti Magyarországon*
14.40-15.00 Szulovszky János: *A színesfémművesség mesterei Magyarországon a 19. század végén*
15.00-15.20 Cseh Fruzsina: *A rézműves mesterség 20. és 21. századi öröksége*
15.20-15.40 Vita, kávészünet
15.40-16.00 Barsi Csaba: *Pitykegombok sorokban, különböző korokban. Pitykegombok készítési technológiái, csoportosításuk anyagaik szerint*
16.00-16.20 Pölös Andrea: *Színesfémmázak használata kerámián*
16.20-16.40 Nagy Zoltán: *Az ólomoxid felhasználása kerámián*
16.40-17.00 Vita, a konferencia zárása

Posztterek:

Fintor Krisztián, Ujszászi Róbert: *Hamis 16. századi tallér archeometriai vizsgálata*
Mertinger Valéria, Sepsi Máté, Benke Márton: *Roncsolásmentes röntgendiffrakciós vizsgálati módszerek az archeometria szolgálatában*
Mozgai Viktória, Bajnóczi Bernadett, Mráv Zsolt, Kovacsóczy Bernadett, Tóth Mária: *RIGAKU D/MAX RAPID II mikro-röntgendiffraktométer alkalmazása régészeti fémtárgyak archeometriai vizsgálatában*
Szabó Géza, Fekete Mária, Gyöngyösi Szilvia, Juhász Laura, Barkóczy Péter: *Bográcsok, szitulák, ciszták vizsgálata és használata*

Szervezők:

MTA VEAB Iparrégészeti és Archeometriai Munkabizottsága
MTA VEAB Kézművesipar-történeti Munkabizottsága
MTA X. Osztály Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottságának Archeometriai Albizottsága
Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Archeometriai Műhelye

Fő támogató:

Magyar Nemzeti Múzeum